

1 Aké náklady sú spojené so súdnym konaním a kto ich za normálnych okolností znáša?

(Legislatívne zdroje) – Pravidlá upravujúce kategórie a postupy so zreteľom na trovy súdneho konania vrátane právnej pomoci sú komplexne stanovené v prezidentskom dekréte č. 115 z 30. mája 2002 (Úradný vestník č. 139/2002) naposledy zmenenom legislatívnym dekrétom č. 24 zo 7. marca 2019 (Úradný vestník č. 72 z 26. marca 2019, rozšírenie právnej pomoci na hľadané osoby, na ktoré sa vzťahuje konanie na výkon európskeho zatykača), ktorý obsahuje konsolidované znenie týkajúce sa nákladov na právne úkony (**články 74 až 145, predovšetkým spoločné ustanovenia uvedené v článkoch 74 až 89, osobitné ustanovenia o právnej pomoci v občianskych, správnych, audítorských a daňových konaniach uvedené v článkoch 119 až 145**).

V zákone č. 794 z 13. júna 1942, v znení zmien, sa upravujú odmeny advokátov za vedenie občianskych, obchodných, správnych a daňových konaní; poplatky za jednotlivé právne služby sa vyplácajú na základe sadzby schválenej ministerskou vyhláškou č. 585 z roku 1994.

(**Trovy konania**) – Trovy (v širšom zmysle) občianskych a obchodných konaní zahŕňajú trovy konania, ako aj výdavky a poplatky za právne zastupovanie. Trovy konania zahŕňajú fixný poplatok za zápis do registra prípadov a ďalšie výdavkové položky, ktoré môžu vzniknúť (napríklad znalecké posudky a poplatky za kopírovanie dokumentov).

Fixný poplatok uvedený v konsolidovanom znení č. 115 z roku 2002 treba zaplatiť v každom konaní vrátane konkurzného konania a nesporového konania s výnimkou prípadov, ktoré sú podľa zákona výslovne oslobodené od poplatku.

Zaplatenie poplatku sa nevyžaduje predovšetkým v konaní, ktoré sa týka rodinného a osobného stavu dotknutej osoby, ako sa stanovuje v knihe IV Občianskeho súdneho poriadku (napríklad vo veciach rozluky; ustanovení týkajúcich sa maloletých osôb; majetkových vzťahov medzi manželmi; uznania postavenia utečenca), v predbežnom konaní (napríklad zaistenie majetku na účely zabezpečenia dlhov), v katastrálnom konaní, v konaní na výkon doručenia a prepustenia, v konaní o plتبách výživného na dieťa, vo všetkých konaniach, ktoré sa týkajú detí (napríklad v konaniach o rodičovských právach a povinnostiach), a v rámci pravidiel týkajúcich sa právomoci a jurisdikcie.

Dôvody prípadného oslobodenia od platenia poplatku musí dotknutý účastník konania primerane uviesť v záveroch písomnosti, ktorou sa začalo konanie. Zaplatenie fixného poplatku sa nevyžaduje v prípade občianskych žalôb, ktoré sa týkajú kompenzácie v súvislosti s trestným konaním, ak sa návrh týka len odsúdenia páchatela; ak sa návrh týka kompenzácie (hoci len predbežne), v prípade uznania návrhu treba zaplatiť poplatok. Výška poplatku sa pohybuje v intervale od **62 EUR (najmenší poplatok) do 930 EUR (najvyšší poplatok)** v závislosti od charakteru a hodnoty veci.

(**Platobné povinnosti**) – Každý účastník konania musí uhradiť náklady za vyhotovené procesné písomnosti alebo požiadať o písomnosti potrebné na účely žaloby a zaplatiť za ne, ak sa to vyžaduje v právnych predpisoch alebo ak to nariadi sudca (napríklad v prípade poplatkov za znalecké posudky). Keď je účastník konania oprávnený na právnu pomoc, náklady zaplatí štát.

Fixný poplatok musí zaplatiť účastník konania, ktorý dá podnet na začatie konania, podá prvotné odvolanie alebo vo vykonávacom konaní predloží návrh na prevod alebo predaj.

Hodnota veci sa uvedie v záveroch písomnosti, ktorou sa začalo konanie; od účastníka konania, ktorý zmení návrh, podá protinávrh alebo vstúpi do konania samostatne, a tak zvýši hodnotu veci, sa požaduje, aby zaplatil dodatočný poplatok.

(**Kritérium na určovanie nákladov**) – V súlade so všeobecnou zásadou stanovenou v článku 91 Občianskeho súdneho poriadku sudca v rámci rozsudku nariadi neúspešnému účastníkovi konania, aby nahradil trovy konania, ktoré vznikli úspešnému účastníkovi konania.

So zreteľom na náklady má sudca diskrečnú právomoc; môže nariadiť úplné alebo čiastočné zaplatenie nákladov s prihliadnutím na celkový výsledok sporu. Sudca musí zohľadniť, v akom rozsahu je nárok ako celok opodstatnený. Proti rozhodnutiu možno namietať.

Neúspešný účastník konania musí nahradiť výdavky a odmenu právneho zástupcu úspešného účastníka konania, ako aj všetky sumy zaplatené za znalcov ustanovených súdom a znalcov, ktorých odmenu určil sudca. Neúspešný účastník konania musí zaplatiť aj ďalšie náklady súvisiace s vedením konania, ktoré sa platia súdному úradníkovi spolu s poplatkom za oznámenie rozsudku.

2 Čo presne je právna pomoc?

V talianskom právnom systéme sa v rámci inštitútu právnej pomoci poskytujú obhajoba občanom s nedostatočnými prostriedkami, ktorých dôvody nie sú zjavne neopodstatnené, ako aj cudzím štátnym príslušníkom, ktorí majú v Taliansku oprávnený pobyt v čase, keď nastane situácia alebo skutočnosť, ktorá je podnetom na začatie súdneho konania, a osobám bez štátnej príslušnosti (článok 119 prezidentského dekrétu č. 115/2002), pričom zahŕňa oslobodenie týchto osôb od platenia určitých nákladov („*spese prenotate a debito*“ alebo súdnych poplatkov platených vopred) a ďalšie náklady uhrádza štát.

V prípade nároku na štátnu pomoc sa určité poplatky neplatia a ďalšie uhrádza štát. Medzi poplatky uhrádzané štátom patrí fixný poplatok, paušálne náklady za oznámenia na úradnú žiadosť, určité poplatky (registračné poplatky, hypotekárne a katastrálne poplatky) a poplatky za vyhotovenie kópií.

Štát vždy uhrádza:

výdavky a odmenu právneho zástupcu;

cestovné náklady a výdavky sudcov, úradníkov a súdnych úradníkov, ktoré súvisia s výkonom ich povinností mimo súdu;

cestovné náklady a výdavky svedkov, súdnych úradníkov a znalcov; nahrádzajú sa aj výdavky znalcov súvisiace s výkonom ich povinností;

náklady za uverejnenie právnych upozornení týkajúcich sa rozhodnutia sudcu;

náklady za oznámenia na úradnú žiadosť;

príspevky na starostlivosť o deti.

Štát má právo na náhradu a v prípade, že mu neúspešný účastník konania peniaze nevráti, štát si môže nárokovat náhradu od účastníka konania oprávneného na právnu pomoc v týchto prípadoch:

keď je príjemca vo veci úspešný alebo v prípade urovňania sporu za predpokladu, že získa aspoň šesťnásobok nákladov, alebo

v prípade ukončenia alebo zrušenia veci.

Osobitné ustanovenia sa týkajú zabezpečenia náhrady v prípade vymazania z registra prípadov alebo v prípade zrušenia v dôsledku nečinnosti účastníkov konania, prípadne v dôsledku nesplnenia právnych požiadaviek.

3 Mám právo na právnu pomoc?

V občianskom súdnom konaní a v nesporovom konaní (napríklad v prípade rozluky, starostlivosti o deti alebo rozhodnutí týkajúcich sa rodičovských práv a povinností) občania s nedostatočnými prostriedkami majú nárok na právnu pomoc na účely obhajoby, pokiaľ ich dôvody nie sú zjavne neopodstatnené. K osobám bez štátnej príslušnosti a cudzím štátnym príslušníkom s oprávneným pobytom sa prístupuje rovnako ako k občanom pod podmienkou, že pobyt v Taliansku musí byť oprávnený k dátumu, keď nastala situácia alebo skutočnosť, ktorá je podnetom na začatie súdneho konania. Oprávnené môžu byť aj neziskové organizácie a združenia nevykonávajúce obchodné činnosti; popri charitatívnych neziskových organizáciách a neziskových organizáciách poskytujúcich vzdelávanie chudobným (tieto organizácie spĺňajú požiadavky oprávnenosti v zmysle zákona č. 217/90) teda požiadavky oprávnenosti môžu splniť aj spotrebiteľské organizácie a používatelia uvedení v článku 5 zákona č. 281/98.

V súlade s článkom 76 prezidentského dekrétu č. 115/2002 ročný zdaniteľný príjem (preukázaný najaktuálnejším daňovým priznaním) žiadateľa spĺňajúceho požiadavky oprávnenosti na právnu pomoc nesmie prekročiť 11 493,82 EUR (ministerský dekrét zo 16. januára 2018 uverejnený v Úradnom vestníku č. 49 z 28. februára 2018).

Prahové hodnoty príjmu sa prispôbujú raz za dva roky prostredníctvom nariadenia ministerstva spravodlivosti po konzultácii s ministerstvom hospodárstva a financií (článok 77 prezidentského dekrétu č. 115/2002), aby sa zohľadnili zmeny indexu spotrebiteľských cien so zreteľom na rodiny manuálne a duševne pracujúcich podľa štatistik talianskeho štatistického úradu (ISTAT) za predchádzajúce dva roky.

Ak dotknutý účastník konania žije s manželom, životným partnerom alebo inými rodinnými príslušníkmi, za príjem sa považuje celkový príjem každého rodinného príslušníka (vrátane žiadateľa) zarobený v danom období.

So zreteľom na osoby žijúce v spoločnej domácnosti, ktorých príjem treba pripočítať k príjmu žiadateľa, v prípade trestného konania sa prahová hodnota príjmu zvyšuje na 1 032,91 EUR na jedného rodinného príslušníka žijúceho v spoločnej domácnosti so žiadateľom.

Treba poznamenať, že rozvodový príspevok, ktorý poberá žiadateľ, treba pripočítať na účely výpočtu sumy uvedenej v článku 76, pokiaľ sa tento príspevok neuhrádza ako jednorazová platba.

Na oprávnenosť na získanie právnej pomoci má vplyv aj príjem z nelegálnych činností, pričom sa objasňuje, že kontroly príjmov nesmú byť automatické, ale musia sa posúdiť osobitne skutočnosti konkrétneho prípadu, aby sa vylúčila každá možnosť pripísania opodstatnenosti neprávoplatnému rozsudku, pretože by sa tým porušila prezumpcia nevinoty. Odmietnutie poskytnutia pomoci na základe neprávoplatného rozsudku, z ktorého vyplýva možnosť príjmu z nelegálnych činností, teda možno považovať za nezákonné (trestný kasačný súd, štvrtá komora, rozsudok z 20. februára 2013, č. 18591).

Výnimka: V prípade, ktorý sa týka osobných práv, a v konaní, v rámci ktorého záujmy žiadateľa sú v rozpore so záujmami ďalších osôb, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, sa prihliada len na osobný príjem žiadateľa.

Oprávnenosť na právnu pomoc ostáva v platnosti počas všetkých fáz a stupňov konania; na rozdiel od trestných vecí však v občianskych a správnych veciach neúspešný účastník konania, ktorému bola poskytnutá pomoc, môže využiť právnu pomoc na napadnutie rozsudku len v prípade, ak o ňu opätovne požiada.

Navyše oprávnenosť na právnu pomoc v občianskom súdnom konaní neznamená, že štát zodpovedá za trovy, ktoré klient musí uhradiť úspešnej protistrane, pretože štát uhrádza len výdavky a odmenu právneho zástupcu účastníka konania, ktorému sa poskytla pomoc, so zreteľom na nestabilnú finančnú situáciu tohto účastníka konania a so zreteľom na skutočnosť, že jeho nároky nie sú zjavne neopodstatnené (pozri rozsudok občianskeho kasačného súdu č. 10053 z roku 2012).

Osobitné prípady

Odchylné od prahových hodnôt príjmov stanovených v článku 76 ods. 1 prezidentského dekrétu č. 115/2002 v niektorých prípadoch môžu mať nárok na právnu pomoc aj tieto osoby:

poškodení, proti ktorým boli spáchané trestné činy uvedené v článkoch 572, 583-*bis*, 609-*bis*, 609-*quater*, 609-*octies* a 612-*bis* Trestného zákona a v prípade trestných činov spáchaných proti maloletým osobám trestné činy uvedené v článkoch 600, 600-*bis*, 600-*ter*, 600-*quinqüies*, 601, 602, 609-*quinqüies* a 609-*undecies* Trestného zákona, môžu mať nárok na získanie pomoci, a to aj odchylné od prahových hodnôt príjmov stanovených v zákone (článok 76 ods. 4-*ter*);

maloletí cudzinci bez sprievodu, ktorí sú akýmkoľvek spôsobom zapojení do súdneho konania, majú právo byť informovaní o možnosti vymenovať dôveryhodného právneho poradcu, a to aj prostredníctvom ich určeného opatrovníka alebo osoby s rodičovskými právami a povinnosťami v súlade s článkom 3 ods. 1 zákona č. 184 zo 4. mája 1983, v znení zmien, a právo na základe uplatniteľných právnych predpisov požiadať o právnu pomoc počas všetkých fáz a stupňov konania (článok 76 ods. 4-*quater*);

maloleté alebo plnoleté deti, ktoré nie sú finančne sebestačné a stratili rodiča, pretože ho zavraždil manželský partner rodiča (bez ohľadu na to, či prebehla rozluka alebo rozvod), životný partner rodiča (aj v prípade ukončenia registrovaného partnerstva) alebo osoba, ktorá mala dlhodobý intímny vzťah s rodičom zahŕňajúci bývanie v spoločnej domácnosti, môžu mať nárok na právnu pomoc, a to aj odchylné od zákonných prahových hodnôt príjmov, ak túto oprávnenosť v rámci výnimky uplatnia na súvisiace trestné konanie a všetky občianske súdne konania vyplývajúce z daného trestného činu vrátane vykonávacieho konania (článok 76 ods. 4-*quater*);

obete teroristických činov alebo podobných činov, prípadne ich pozostalí (článok 10 ods. 1 zákona č. 206/204).

4 Poskytuje sa právna pomoc pri všetkých druhoch konaní?

Ako už bolo uvedené, v občianskom súdnom konaní a v nesporovom konaní (napríklad v prípade rozluky, starostlivosti o deti alebo rozhodnutí týkajúcich sa rodičovských práv a povinností) občania s nedostatočnými prostriedkami majú nárok na právnu pomoc na účely obhajoby, pokiaľ ich dôvody nie sú zjavne neopodstatnené.

Existujú subjektívne dôvody na vylúčenie z dotknutej pomoci:

žadateľ bol právoplatne odsúdený za trestné činy súvisiace s porušením pravidiel na boj proti znižovaniu dane z príjmov a proti podvodom v oblasti DPH, žiadateľovi pomáha viaceró právnych zástupcov (okrem zástupcu, ktorý bol vymenovaný na účasť v trestnom konaní na diaľku vo veciach, pri ktorých sa uplatňuje zákon č. 11/1998).

Sú však aj ďalšie prípady (okrem už uvedených), keď možno predpokladať, že žiadateľ má dostatočné prostriedky; konkrétne ide o tieto prípady:

prípady, ktoré zahŕňajú prevod pohľadávok a úrokov iných osôb (pokiaľ sa prevodom neuhrádzajú existujúce pohľadávky alebo úroky),

v prípade právoplatného odsúdenia za trestné činy podľa článku 416-*bis* Trestného zákona a článku 291-*quater* konsolidovaného znenia uvedeného v prezidentskom dekréte č. 43 z 23. januára 1973 s obmedzením na zhoršené scenáre v zmysle článku 80 a článku 74 ods. 1 konsolidovaného znenia uvedeného v prezidentskom dekréte č. 309 z 9. októbra 1990 a za trestné činy spáchané na základe zneužitia podmienok stanovených v uvedenom článku 416-*bis* alebo na účely uľahčenia činností združení uvedených v uvedenom článku sa predpokladá, že príjem je vyšší ako stanovené prahové hodnoty. Povoľuje sa však dokázanie opaku (Ústavný súd, rozsudok č. 139 z roku 2010).

5 Existujú osobitné postupy v prípade núdze?

V prípade núdze nie sú stanovené osobitné postupy. Treba však poznamenať, že v súlade s článkom 126 konsolidovaného znenia advokátska komora môže do desiatich dní od predloženia žiadosti alebo od doručenia žiadosti komore v prípade splnenia podmienok predbežne poskytnúť žiadateľovi právnu pomoc vopred.

6 Kde môžem získať formulár žiadosti o poskytnutie právnej pomoci?

V občianskom súdnom konaní môže žiadosť o poskytnutie právnej pomoci predložiť len žiadateľ alebo právny zástupca žiadateľa; žiadosť treba predložiť alebo zaslať advokátskej komore, pričom musí spĺňať náležitosti uvedené v článkoch 79 a 122 konsolidovaného znenia.

Nie je jasné, či sa pri doporučenej zásielke vyžaduje doručka; preto to nie je podmienkou oprávnenosti, ale závisí to od rozhodnutia žiadateľa.

Formuláre žiadosti sú k dispozícii v kanceláriách advokátskej komory.

Žiadosti o právnu pomoc v občianskom súdnom konaní treba podať v **kancelárii advokátskej komory**, ktorá je príslušná so zreteľom na:

pôsobisko sudcu, ktorý vedie začaté konanie,

pôsobisko sudcu, ktorý má právomoc rozhodovať vo veci samej, ak konanie ešte prebieha,

pôsobisko sudcu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, v prípade odvolaní na kasačný súd, štátnu radu alebo Dvor audítorov.

Žiadosť podľa článku 78 prezidentského dekrétu č. 115/2002 je neprípustná, ak nie je podpísaná žiadateľom. Podpis musí byť overený právnym zástupcom alebo spôsobom stanoveným v článku 38 ods. 3 prezidentského dekrétu č. 445 z 28. decembra 2000.

7 Ktoré doklady treba predložiť spolu so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci?

Žiadosť podpísanú žiadateľom treba podať na obyčajnom (neoznačenom) papieri, pričom treba uviesť (článok 79 uvedeného prezidentského dekrétu):

žiadosť o právnu pomoc,

osobné údaje a daňový kód žiadateľa a členov jeho domácnosti,

výkaz o príjmoch dosiahnutých za predchádzajúci rok (vlastné vyhlásenie),

záväzok oznámiť všetky významné výkyvy v príjmoch, ktoré by mohli ovplyvniť oprávnenosť na pomoc,

či už vo veci prebieha konanie,

dátum najbližšieho pojednávania,

údaje o protistrane a jej mieste pobytu,

skutkové a právne dôvody na posúdenie opodstatnenosti uplatňovaného nároku,

dôkazy (treba priložiť kópie dokumentov, kontaktných údajov, svedeckých výpovedí, znaleckých posudkov a pod.).

8 Kde môžem podať žiadosť o poskytnutie právnej pomoci?

Ako už bolo uvedené, žiadosti o právnu pomoc v občianskom súdnom konaní treba podať v **kancelárii advokátskej komory**, ktorá je príslušná so zreteľom na:

pôsobisko sudcu, ktorý vedie prebiehajúce konanie,

pôsobisko sudcu, ktorý má právomoc rozhodovať vo veci samej, ak konanie ešte prebieha,

pôsobisko sudcu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie, v prípade odvolaní na kasačný súd, štátnu radu alebo Dvor audítorov.

V trestnom konaní žiadosti treba predkladať sudcovi, ktorý vedie začaté konanie, pričom sa objasňuje, že ak konanie prebieha na kasačnom súde, príslušný je sudca, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie (články 93 a 96 uvedeného prezidentského dekrétu).

Žiadateľ alebo právny zástupca žiadateľa predloží žiadosť úradníkovi na súde, na ktorom má pôsobisko sudca, ktorý vedie konanie, prípadne možno žiadosť poslať tomuto úradníkovi prostredníctvom doporučenej zásielky.

Ak je žiadateľ zaistený alebo vo väzbe, žiadosti možno predkladať riaditeľovi zariadenia na výkon trestu alebo príslušníkovi justičnej stráže.

Počas pojednávania už nie je možné podávať žiadosti.

9 Ako zistím, či mám nárok na právnu pomoc?

Advokátska komora zašle žiadateľovi a sudcovi kópiu dokumentu, v ktorom žiadosti vyhovie, prípadne ju zamietne alebo vyhlási za neprípustnú.

Po podaní žiadosti advokátska komora:

posúdi opodstatnenosť uplatňovaného nároku a aj to, či sú splnené podmienky oprávnenosti,

do desiatich dní **vydá** jedno z týchto rozhodnutí:

prijatie žiadosti,

neprípustnosť žiadosti,

zamietnutie žiadosti,

zašle kópiu rozhodnutia žiadateľovi, príslušnému sudcovi a finančnému úradu na účely overenia uvedeného príjmu.

Keď advokátska komora zamietne žiadosť, alebo ju vyhlási za neprípustnú, možno ju predložiť sudcovi, ktorý vedie konanie vo veci, a ten prijme rozhodnutie formou uznesenia. Lehota je povinná.

Po dokončení kontrol sudca vydá odôvodnené uznesenie, v ktorom vyhlási žiadosť za neprípustnú, prípadne rozhodne o prijatí žiadosti, alebo o jej zamietnutí.

Súdny úradník oznámi žiadateľovi, že bolo vydané uznesenie.

V trestnom konaní však sudca musí vydať uznesenie do desiatich dní odo dňa predloženia alebo prijatia žiadosti.

10 Čo by som mal(-a) urobiť, ak mám na právnu pomoc nárok?

-

11 Kto vyberá môjho právneho zástupcu, ak mám nárok na právnu pomoc?

Žiadatelia, ktorým bola priznaná právna pomoc, môžu vymenovať právneho zástupcu zo zoznamov právnych zástupcov poskytujúcich právnu pomoc, ktoré vypracovali advokátske komory obvodu odvolacieho súdu podľa pôsobiska sudcu, ktorý má právomoc rozhodovať vo veci samej, prípadne podľa pôsobiska sudcu, ktorý vedie začaté konanie.

Ak to povoľuje zákon, žiadatelia, ktorým bola priznaná právna pomoc, môžu vymenovať aj znalcov.

Ak sa konanie vo veci koná na kasačnom súde, právny zástupca sa vyberie zo zoznamov, ktoré vypracovali advokátske komory obvodu odvolacieho súdu podľa pôsobiska sudcu, ktorý vydal napadnuté rozhodnutie.

V zozname právnych zástupcov sú uvedení odborníci, ktorí požiadali o zaradenie do tohto zoznamu, pričom majú potrebné kvalifikácie na zabezpečenie obhajoby.

Advokátska komora rozhoduje o zaradení právnych zástupcov do zoznamu na základe ich spôsobilostí, odborných skúseností v trvaní najmenej šesť rokov, ako aj na základe toho, že proti nim neboli prijaté disciplinárne opatrenia.

Právnych zástupcov možno kedykoľvek vymazať zo zoznamu. Zoznam sa každoročne aktualizuje a je sprístupnený verejnosti vo všetkých súdnych kanceláriách v obvode.

Právni zástupcovia zastupujúci účastníka konania, ktorému bola priznaná pomoc, musia požiadať o oznámenie o zastavení konania v prípade výmazu zo zoznamu prípadov z dôvodu nečinnosti účastníkov konania (v zmysle článku 309 Občianskeho súdneho poriadku). V prípade nesplnenia tejto povinnosti hrozí disciplinárny postih.

12 Pokrýva právna pomoc všetky trovy konania?

Príjemcovia právnej pomoci (článok 107 uvedeného prezidentského dekrétu) sú oslobodení od platenia určitých trov, zatiaľ čo ďalšie trovy platí štát, ako sa stanovuje v článku 131 prezidentského dekrétu č. 115/2002. Pomoc pokrýva všetky trovy konania požadované zákonom vrátane vymenovania znalcov, ktorí konajú v prospech žiadateľa. Právna pomoc sa však nevzťahuje na trovy súvisiace s mimosúdnyimi konzultáciami.

Výdavky a odmenu právneho zástupcu žiadateľa vypláca sudca na konci jednotlivých fáz alebo stupňov konania a v každom prípade pri skončení vymenovania.

Výdavky a odmena sa vyplácajú aj asistentovi sudcu a všetkým znalcom, ktorí konajú v prospech žiadateľa.

Príjemcovia a zúčastneným stranám vrátane prokurátora sa oznámi vydanie platobného príkazu; platobný príkaz možno napadnúť.

Právny zástupca žiadateľa, asistent sudcu a znalci, ktorí konajú v prospech žiadateľa, nesmú od klienta požadovať ani prijímať žiadnu odmenu ani kompenzáciu okrem tých, ktoré sú stanovené v zákone. Všetky dohody uzavreté v rozpore s týmto ustanovením sú neplatné a každé porušenie tohto zákazu predstavuje vážny disciplinárny priestupok.

V prípade občianskoprávnej žaloby podanej v súvislosti s trestným konaním trovy konania upravuje článok 108 konsolidovaného znenia. Vo všeobecnosti však v rámci oprávnenosti na právnu pomoc získava príjemca rovnaké oprávnenia ako v prípade všeobecných pravidiel.

13 Kto znáša ďalšie náklady, ak mám nárok len na obmedzenú právnu pomoc?

V pravidlách právnej pomoci sa nestanovuje čiastočná pomoc.

14 Vzťahuje sa právna pomoc aj na odvolania?

Oprávnenosť sa vzťahuje na všetky stupne a fázy konania a na všetky odvodené alebo inak súvisiace postupy (ako je výkon).

Ak však účastník konania, ktorému bola poskytnutá pomoc, v konaní neuspeje, nesmie využiť právnu pomoc na napadnutie rozhodnutia okrem nárokov na náhradu škody v súvislosti s trestným konaním.

15 Môže byť právna pomoc odňatá pred ukončením konania (alebo dokonca zrušená po ukončení konania)?

Ak sa počas konania zmení príjem príjemcu a táto zmena má vplyv na oprávnenosť na právnu pomoc, sudca, ktorý vedie konanie, pomoc zastaví.

Sudca, ktorý vedie konanie, môže právnu pomoc kedykoľvek zastaviť, ak sa ukáže, že neboli splnené kritériá oprávnenosti alebo že dotknutý účastník konania konal alebo reagoval so zlým úmyslom, alebo sa dopustil hrubej nebanlivosti.

Zastavenie pomoci nadobúda účinnosť od chvíle potvrdenia zmeny príjmu, ale v iných prípadoch je retroaktívne, pričom sa požaduje vrátenie súm zaplatených štátom.

Ak sa zistí, že boli predložené nepravdivé vyhlásenia, finančný úrad požiada o zastavenie pomoci a postúpi dôkazy prokurátorovi, ktorý zodpovedá za začatie prípadného trestného konania.

Na žiadosť súdnych orgánov alebo na podnet finančných úradov možno počas konania zopakovať kontroly s cieľom potvrdiť, že aj naďalej sú splnené kritériá oprávnenosti.

V prípade vyhotovenia nepravdivých vyhlásení o príjme hrozí trest odňatia slobody na jeden až päť rokov a finančná pokuta vo výške 309,87 EUR až 1 549,37 EUR. Trest alebo pokuta sa zvýšia, ak v dôsledku nepravdivého vyhlásenia bola žiadateľovi poskytnutá právna pomoc, prípadne ak bolo rozhodnuté o pokračovaní právnej pomoci.

Keď je páchatel odsúdený, vedie to k retroaktívnemu zastaveniu pomoci, pričom sa od páchatela vymáhajú sumy zaplatené štátom (pozri článok 136 uvedeného prezidentského dekrétu).

16 Môžem namietať proti zamietnutiu poskytnutia právnej pomoci?

Keď príslušná advokátska komora zamietne žiadosť o právnu pomoc, alebo ju vyhlási za neprípustnú, žiadateľ ju môže opätovne predložiť sudcovi, ktorý vedie konanie vo veci, a ten prijme rozhodnutie formou uznesenia.

So zreteľom na trestné konanie sa však v článku 99 prezidentského dekrétu stanovuje, že žiadateľ alebo právny zástupca žiadateľa môže podať odvolanie predsedovi súdu alebo odvolacieho súdu, na ktorom pracuje sudca, ktorý zamietol žiadosť, a to do 20 dní od oznámenia o zamietnutí žiadosti.

Posledná aktualizácia: 20/12/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu.

Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.